
Ministerstwo Gospodarki
DEPARTAMENT STRATEGII I ANALIZ

Warszawa, 2 grudnia 2015 r.

Misją Ministerstwa Gospodarki jest stworzenie najlepszych w Europie warunków prowadzenia działalności gospodarczej

Informacja
na temat nakładów inwestycyjnych w okresie trzech kwartałów 2015 roku

W latach 2014 i 2015 sytuacja gospodarcza Polski kształtuje się korzystnie. Obserwowane jest dość wysokie tempo wzrostu PKB oraz ożywienie działalności inwestycyjnej. W okresie I-IX 2015 roku PKB wzrósł o 3,5%, nieco szybciej niż w roku ubiegłym.

W okresie trzech kwartałów 2015 roku nakłady brutto na środki trwałe zwiększyły się o 6,9%. Jednak w kolejnych kwartałach działalność inwestycyjna ulega pewnemu osłabieniu.

Tempo wzrostu nakładów inwestycyjnych realizowanych przez przedsiębiorstwa jest wyższe niż inwestycji ogółem, co wynika z ograniczenia zakresu inwestycji publicznych. Inwestycje przedsiębiorstw wzrosły (w cenach stałych) w okresie I-IX 2015 roku o 12,3% wobec wzrostu o 15,0% przed rokiem.

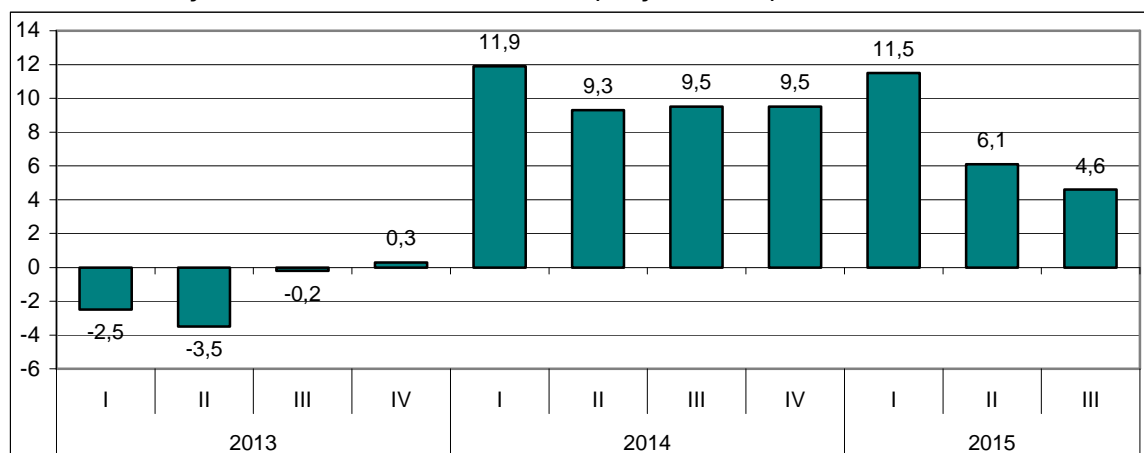
Potencjalne możliwości samofinansowania inwestycji przez przedsiębiorców są w dalszym ciągu duże, chociaż nieco mniejsze niż przed rokiem. Zmniejszenie możliwości samofinansowania nakładów nadwyżką inwestycyjną wynika z relatywnie wysokiej dynamiki inwestycji, szybszej zarówno od dynamiki nadwyżki inwestycyjnej, jak i przyrostu środków pozostających w dyspozycji przedsiębiorców.

Mimo występującej poprawy sytuacji gospodarczej, prognozy dotyczące kształtowania się koniunktury w kolejnych kwartałach obarczone są znaczną skalą niepewności, głównie ze względu na napiętą sytuację międzynarodową. W takich okolicznościach przewidywania co do tempa wzrostu inwestycji muszą pozostać ostrożne, tym bardziej że relatywnie wysoka dynamika inwestycji notowana w okresie trzech kwartałów 2015 roku w kolejnych kwartałach ulega spowolnieniu.

1. Nakłady brutto na środki trwałe

Po bezwzględnych spadkach nakładów brutto na środki trwałe (w cenach stałych) obserwowanych w trzech pierwszych kwartałach 2013 roku, w IV kwartale 2013 roku nastąpiło odwrócenie tej negatywnej tendencji – nakłady zaczęły wzrastać. W 2014 roku we wszystkich kwartałach tempo wzrostu przekraczało 9%. W I kwartale 2015 roku nakłady wzrosły o 11,5%. Jednak w kolejnych kwartałach dynamika wyraźnie spowolniła, w II kwartale nakłady wzrosły o 6,1%, a w III o 4,6%. W okresie trzech kwartałów 2015 roku nakłady wzrosły o 6,9%.

Kwartalne zmiany nakładów brutto na środki trwałe (ceny stałe w %)

2. Nakłady inwestycyjne podmiotów gospodarczych¹

Szybsza dynamika nakładów ma miejsce w przypadku inwestycji dokonywanych przez przedsiębiorstwa. W okresie I-IX 2015 nakłady w cenach stałych wzrosły o 12,3% wobec 15,0% wzrostu rok wcześniej.

Poniesione przez podmioty gospodarcze nakłady inwestycyjne w okresie I-IX 2015 roku zamknęły się kwotą 85,8 mld zł i w cenach bieżących wzrosły o 14,0% (przed rokiem notowano wzrost o 12,9%). W strukturze technicznej nakładów dominowały, podobnie jak przed rokiem, nakłady na maszyny i urządzenia z udziałem 47,3% (46,3% w roku ubiegłym) oraz na budynki i budowle 39,7% (39,9% przed rokiem). Nakłady na środki transportu stanowiły 11,5% wobec 12,5% rok wcześniej.

Tabela 1. Nakłady inwestycyjne w kolejnych kwartałach lat 2013 - 2015 (mln zł, ceny bieżące)

Kwartał	2013	2014	2015	Zmiana w %	
				2014/2013	2015/2014
I kwartał	17 103	19 503	22 664	14,0	16,2
II kwartał	23 894	26 509	29 049	10,9	9,6
III kwartał	25 669	29 275	34 094	14,0	16,5
Trzy kwartały	66 666	75 287	85 807	12,9	14,0
IV kwartał	37 395	44 695	x	19,5	x
Rok	104 061	119 982		15,3	x

¹ Dotyczy podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. W rozdziale tym wskaźniki dynamiki i struktury (jeżeli nie zaznaczono inaczej) liczone są z cen bieżących.

Nakłady zwiększyły się w czterech spośród siedmiu analizowanych sekcji gospodarki (przed rokiem inwestycje wzrosły w sześciu sekcjach). Najwyższy wzrost nastąpił w budownictwie (o 52,5%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 32,7%). W górnictwie i wydobywaniu oraz w handlu i naprawach odnotowano spadek nakładów (odpowiednio o 11,2% i o 1,5%) natomiast w transporcie i gospodarce magazynowej wielkość nakładów w latach 2014 i 2015 była identyczna.

Tabela 2. Nakłady inwestycyjne w sekcjach oraz ich dynamika i struktura w okresie I-IX 2014 i 2015 roku

	Nakłady (mln zł)		Dynamika (%)		Struktura (%)	
	2014	2015	2014/2013	2015/2014	2014	2015
Ogółem	75 287	85 807	112,9	114,0	100,0	100,0
B	4 348	3 859	90,8	88,8	5,8	4,5
C	24 980	29 801	114,2	119,3	33,2	34,7
D	12 830	17 021	118,8	132,7	17,0	19,8
E	3 490	3 850	127,9	110,3	4,6	4,5
F	1 540	2 349	106,2	152,5	2,0	2,7
G	7 001	6 897	109,7	98,5	9,3	8,0
H	9 977	9 981	120,5	100,0	13,3	11,6

- B - górnictwo i wydobywanie,
- C - przetwórstwo przemysłowe,
- D - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę,
- E - dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami, rekultywacja,
- F - budownictwo,
- G - handel i naprawy,
- H - transport i gospodarka magazynowa.

Spośród 22 badanych działów przemysłu przetwórczego wzrost inwestycji odnotowano w siedemnastu (przed rokiem w piętnastu). Najwyższy wzrost miał miejsce w produkcji wyrobów z drewna, korka i wikliny (o 81,7%) oraz produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 67,5%). Wysoki, ponad 50-procentowy wzrost odnotowano w produkcji wyrobów tytoniowych i farmaceutycznych oraz komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych. Głęboki spadek nastąpił w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 36,4%) oraz produkcji napojów i produkcji odzieży (w obu przypadkach o ok. 25%).

3. Inwestycje rozpoczęte

W okresie I-IX 2015 roku rozpoczęto ponad 144 tys. nowych zadań inwestycyjnych, o 1,4% więcej niż rok wcześniej. Ich wartość kosztorysowa wyniosła 34,5 mld zł wykazując spadek w stosunku do roku ubiegłego o 1,1%. Spośród siedmiu badanych sekcji wzrost wartości kosztorysowej odnotowano w trzech (przed rokiem także w trzech). Najwyższy wzrost miał miejsce w budownictwie (o 66,0%). Spadek ponad 20-procentowy nastąpił w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, w dostawach wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami oraz w handlu i naprawach.

Tabela 3. Wartość kosztorysowa rozpoczętych inwestycji w sekcjach oraz ich dynamika i struktura w okresie I-IX 2014 i 2015 roku

	Wartość (mln zł)		Dynamika (%)		Struktura (%)	
	2014	2015	2014/2013	2015/2014	2014	2015
Ogółem	34 924	34 535	97,7	98,9	100,0	100,0
B	825	1 034	37,8	125,4	2,4	3,0
C	11 831	14 461	124,2	122,2	33,9	41,9
D	9 729	7 232	87,6	74,3	27,9	20,9
E	1 854	1 455	128,6	78,5	5,3	4,2
F	165	274	108,0	166,0	0,5	0,8
G	2 878	2 223	91,2	77,2	8,2	6,4
H	3 966	3 968	85,5	100,0	11,4	11,5

4. Potencjalne możliwości samofinansowania inwestycji

Wzrostowi nadwyżki inwestycyjnej² wygenerowanej w okresie trzech kwartałów 2015 roku (o 9,6%) towarzyszył równoczesny wzrost nakładów inwestycyjnych (o 14,0%). W rezultacie potencjalne możliwości samofinansowania inwestycji nieznacznie obniżyły się z 2,03 do 1,95. Wzrost nadwyżki inwestycyjnej był efektem zarówno zwiększonej amortyzacji (o 20,7%), jak i zysku netto (o 2,5%).

Niezależnie od zaprezentowanego wyżej rachunku, w dyspozycji przedsiębiorców pozostają w dalszym ciągu znaczne środki pieniężne (inwestycje krótkoterminowe). Na koniec września 2015 roku środki te przekraczały 205 mld zł i były o 13,0% wyższe niż rok wcześniej. Potencjalne możliwości sfinansowania inwestycji środkami pozostającymi w dyspozycji przedsiębiorców obniżyły się z 2,42 do 2,40.

Tabela 4. Potencjalne możliwości samofinansowania inwestycji w okresie I-IX 2014 i 2015 roku nadwyżką inwestycyjną lub środkami finansowymi będącymi w dyspozycji przedsiębiorców

L. p.	Treść	2014	2015	Dynamika (4 : 3)
		w mln zł	w mln zł	w %
1	2	3	4	5
1	Wynik netto (3-2)	74 488	73 007	98,0
2	Strata netto	18 307	22 081	120,6
3	Zysk netto	92 795	95 088	102,5
4	Amortyzacja	60 073	72 501	120,7
5	Nadwyżka inwestycyjna (3 + 4)	152 868	167 589	109,6
6	Nakłady inwestycyjne	75 287	85 807	114,0
7	Relacja (5 : 6)	2,03	1,95	x
8	Inwestycje krótkoterminowe	182 049	205 750	113,0
9	Relacja (8 : 6))	2,42	2,40	x

² Nadwyżka inwestycyjna jest sumą zysku netto i amortyzacji